

Dzieje wsi Bogdańczew

Autor: Alina Kępińska

{smoothgallery album=332}Bogdańczew jest starą średniowieczną wsią szlachecką. Pierwsza wzmianka o tej wsi pochodzi z 1416 r. Wchodziła ona w skład majątku Łazeków z Bielaw. Bogańczew, często zastawiany przez właścicieli, na początku XVI w. przeszedł w ręce Lutomierskich, a następnie Czadrowskich. Szlachecka wieś Bogdanczewo znajduje się na mapie „Województwo sieradzkie i województwo łęczyckie w drugiej połowie XVI wieku”, dołączonej do wydawnictwa: Atlas historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku (zob. Literatura). Przez cały wiek XVI nazwa wsi w dokumentach występuje w postaci Bogdanczewo, a zapis Bogdańczew pochodzi z XIX w. Formy dawna Bogdańczewo i obecna Bogdańczew to dwa warianty tej samej nazwy, a stabilizacja postaci Bogdańczew wiąże się z rozpowszechnieniem pewnego typu formantów nazw miejscowych. Postać nazwy w rodzaju nijakim wskazuje, że miejscowość była nieduża, gdyż dawny przymiotnik Bogdanczewo łączył się z rzeczownikami typu pole, sióło oznaczającymi małe miejscowości. W całej historii była to osada stosunkowo nieduża, zatem nie było pozajęzykowych podstaw, by nazwa przybrała obecną postać rodzaju męskiego, przysługującą grodom. Szesnastowieczna wieś Bogdanczewo należy do parafii Góra; tak nazywała się wówczas Góra Świętej Małgorzaty. Na lokację na prawie niemieckim wsi Góra w 1287 r. dostał pozwolenie klasztor trzemeszeński od Władysława Łokietka i jego brata Kazimierza. Taka nazwa osady figuruje też w pochodzącym z 1368 r. zatwierdzeniu posiadłości klasztoru trzemeszeńskiego przez Kazimierza Wielkiego. Po raz pierwszy nazwa Góra Św. Małgorzaty, w łacińskiej postaci Gora sancte Margarete pojawia się w 1410 r., ale jeszcze w wiekach następnych występuje obok dawnej nazwy, by w dzisiejszej postaci ustabilizować się dopiero w XIX w. Jest to jednak w zasadzie nazwa tylko administracyjna, na co dzień mieszkańcy wsi i okolicy nazywają miejscowość Górą; tak stałe w wypowiedzi p. T. Sobczak z Bogdańczewa: „bo była nawed u nas, w Górze taka moda, że asysta była przepiękna, w kościele”, „a tu w Górze właśnie przyjeli ją” czy „przed szkołą tam w Górze właśnie”. Literatura: Atlas historyczny Polski. Mapy szczegółowe XVI wieku, pod red. Stanisława Trawkowskiego, t. 5. Województwo sieradzkie i województwo łęczyckie w drugiej połowie XVI wieku, pod red. Henryka Rutkowskiego opracowali Krzysztof Chłapowski, Anna Dunin-Wąsowiczowa, Stefan K. Kuczyński, Kazimierz Pacuski, Elżbieta Rutkowska, Stanisław Trawkowski, Małgorzata Wilska, Warszawa 1998, cz. 1. Mapy, plany, cz. 2. Komentarz, indeksy. Łęczyca. Dzieje miasta w średniowieczu i w XX wieku. Suplement do monografii miasta, red. Janusz Szymczak, Łęczyca – Łódź 2003, s. 108. Stanisław Zajączkowski, Zajączkowski Stanisław Marian, Materiały do słownika geograficzno-historycznego dawnych ziem łęczyckiej i sieradzkiej, cz. 1. (Abramowce – Mzurki), cz. 2. (Nacki – Żywocin oraz dodatek i uzupełnienia), Łódź 1966-1970. Więcej o historii wsi parafialnej na stronach internetowych: <http://powiatleczycki.republika.pl>
<http://www.goraswmalgorzaty.pl>